

den historiske Forudsætning for den fulde Forstaaelse af dette Spørgsmaal ogsaa efterhaanden komme frem, og det er da den Opgave, Rigsdagen maa faa i den nærmeste Tid ved forskellige Lejligheder at henlede Ministerens Opmærksomhed paa, at en Regnskabsret er Forudsætningen for vort økonomiske Liv. — Statsrevisorernes Indstilling til Beslutning af Rigsdagen tillader jeg mig atter at anbefale til Tingets Godkendelse.

Da ingen yderligere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen.

Forslag til Beslutning af Rigsdagen
(se Tillæg C.)

vedtoges enstemmig med 61 Stemmer.

Formanden: Sagen vil nu blive tilstillet Landstingets Formand.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Valg af Borgmestre i Købstæderne.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2701 fg.)

Ordføreren for Forslagsstillerne (P. Christensen): Naar jeg har bedt om Ordet i denne Sag, er det ikke min Hensigt at komme ind paa Lovforslagets Enkeltheder; dem have vi tidt nok haft Lejlighed til at drøfte i denne Sal. Men der var en Ting, jeg havde Lyst til at dvæle ved med et Par Ord. Det har, saa godt som hver Gang dette Forslag har været fremme til Behandling her i dette Ting, lydt fra Modstandernes Side, fra den høje Regerings Side, at der næppe var nogen særlig Trang i Landets Købstæder til en saadan Reform, og man har hver Gang ønsket at høre en Udtalelse herom fra selve Købstæderne, før man vilde indrømme, at der var en saadan Trang, og før man vilde gaa til at reformere paa dette Omraade. Nu da Forslaget foreligger i Aar til Behandling, skal jeg gøre opmærksom paa, at en saadan Udtalelse nu foreligger. Paa det Møde, som blev afholdt af Købstædernes delegerede paa Frederiksberg den 26de—27de Juni dette Aar, blev der vedtaget en Resolution, som udtaler sig for Ønskeligheden af, at man gaar til en Løsning af dette Spørgsmaal, udtaler sig for, at Købstæderne selv

komme til at vælge deres Borgmestre, vælge Formændene for de kommunale Raad. Nu vil man maaske fra anden Side sige, at denne Resolution, som blev vedtaget med 54 Stemmer mod 24, ikke er noget fyldigt Udtryk for de Anskuelser, som røre sig omkring i Landets Købstæder. Jeg tror dog det modsatte. Naar man i en Forsamling, der bestaar af 130 delegerede fra 53 Byer i Landet, og der blandt disse delegerede endogsaa var 30 Borgmestre, kun kan drive det til 24 Stemmer mod en saadan Resolution, tror jeg at kunne fastslaa det, som jeg med flere saa ofte har hævdet, at der er en stærk og levende Interesse omkring i Landets Købstæder, for at naa til denne Reform. Og naar man ser paa de Udtalelser, der faldt, er der jo næsten heller ikke fra nogen Side rejst Modstand derimod. Tværtimod har man saa fra godt som alle Sider fundet det naturligt og rigtigt at give Byerne denne Ret til selv at vælge Formændene for de kommunale Raad. Man har fra anden Side indrømmet — og det lader sig jo heller ikke benægte — at den nuværende Ordning har en midlertidig Karakter. Det har været indrømmet, endogsaa fra Ministerbordet. Saaledes udtalte daværende Indenrigsminister i Samlingen 1893—94: „Jeg indrømmer, at i og for sig kan Spørgsmaalet fortjene Overvejelse; thi selve Købstadkommunalloven af 26de Maj 1868 § 2 har jo henvist til, at dette Forhold, der nu er, skal omordnes“. Altsaa man er eller var i alt Fald den Gang, ogsaa fra Ministerbordet enig i, at den nuværende Tingenes Tilstand kun havde en ganske foreløbig Karakter. Det, man navnlig ønskede, var en Udtalelse fra selve Landets Købstæder. Nu da denne Udtalelse foreligger, og efter mit Skøn foreligger ganske klart, mener jeg, at Tidspunktet er kommet til at arbejde paa at naa en Løsning af dette Spørgsmaal. Nu ved jeg nok, man vil sige, at der paa Delegeretmødet var Stemning for, at man samtidig skulde gaa til en Omordning af Valgretten, før man gav de kommunale Raad denne Myndighed, men herom var der dog ikke Enighed. Det var langt fra alle, der vilde have Valgretten indskrænket, og jeg tror ogsaa, at paa et Tidspunkt, da man her paa Rigsdagen forhandler om en Udvidelse af Valgretten til de kommunale Raad saavel i Hovedstaden som paa Landet, er der næppe mange, der tør haabe, at dette Ting vil gaa med til en Indskrænkning af Valgretten i Landets Købstæder. De, der ventede dette, ville sikkert tage Fejl, sligt lader sig